

Universitätsbibliothek Paderborn

Brevis Institutio De Salvatri Poenitentia Peccatoris

Viexmont, Claude de

Coloniae Agr., 1725

VD18 1361598X

Caput I. Quòd instabilis est hominis vita, ideóque differri non debet
pœnitentia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50113](#)

INSTITUTIONIS PARAENETICAE AD POENITENTIAM

PRIMA PARS,

DE

POENITENTIA CITO AGENDA.

QVOD INSTABILIS EST HOMINIS
VITA, IDEOQVE DIFFERRI NON DE-
BET POENITENTIA.

CAPVT PRIMVM.

Rimo dicis, frater charissime, Quid pee-
te iam expertis voluptatibus cator obii-
adhuc carere non posse: & cere soler.
quod forsitan in senectute tua
voluptatum temptationibus am-
plius non consentiens, pœni-

rentiam ages. R. Quis est homo, frater cha- Mortis ne-
rissime, qui viuet, nec videbit mortem? sta- cessitas.
tutum est omnibus semel mori: à qua ge- Hebr. 9.
nerali sententia nemo excipitur, vt in super-
biam nemo extollatur. Quod si ita est, ex Debemur
te sciscitari velim, quanto tempore tibi per- morti nos
manere posse putas transeuntis huius vitæ nostraque.

A

deli-

delicias? Ut ego quidem reor, ne quinquaginta quidem anni tibi superesse possunt usque ad extremam, quamvis longissimam, senectutem: sed & in hoc tempore, vide

Diei mortis quanta tibi possunt imminere. Imprimis ne-

incertitudo.

Proverb.

apud Varro-ad vesperam victurum certò sibi ausit pollicen-

nem dici-

tur:

Homo

bulla, quod

fit similis

bullæ, &

Vita homi-

nis fit

fluxa &

momento

caduca.

ri: mors etenim senibus est in valuis, iuuenibus verò in insidiis: illis à fronte, his à tergo, morte nihil tibi est certius: hora autem mortis, loco, & modo, nihil incertius. Nec mirum, si vitæ tuæ nescis terminum, qui nec ipsius comprehendere potes initium: qui ignoras, quo initio in mundum veneris, nescis etiam quo fine inde subtraheris. Temerariè igitur tibi senectutis tempora promittis, qui nullum vitæ tuæ diem in potestate tua habere possis: quid cogitas te diu victurum, cum nullum diem habeas securum? tu tamen ita cupidè ac male vivis, ac si essem immortalis.

Quotidiana

mors mul-

torum.

A Domino

vocantur

boni simul

ac mali

Tertia pars

hominum

ante quin-

quagesi-

mum an-

num mori-

ur. Iob. 21.

Quotidie multos vides prosperrimæ valetudinis, subitanea & improuisa morte etiam in mediis opprimenti deliciis: idque adeò, vt de iis qui quotidie nascuntur, tertia ferè pars ante quinquagesimum annum moriatur. Vocantur à domino boni, ne diutius, vexentur à noxiis: mali vero & impii tolluntur, ne diutius bonos persequantur. Dic mihi, ubi sunt hujus sæculi amatores, qui tecum erant ante paucos dies? in bonis dies suos duxerunt, & in puncto ad inferna descenderunt: hic ex eis nihil remansit, nisi cinis & vermis, & fætor intolerabilis. O quanta & qualia de præsen-
tis

tis vitæ prouisione cogitabant? quām longa vitæ tempora sibi promittebant? sed ex ^{jam deliciis}
^{quondam} improviso interueniente mortis articulo, redediti tē-
pente in iis quæ præuidere nolebant inuenti ^{cum?}
sunt: qui mortem ipsam cum venit vicissent,
si priusquam venisset eam semper timuissent.
Nonne sicut & illos subitanea febricula, vel
casu subito mors superueniens, te opprimere
potest improuisum, sic tibi periret dilatio &
te sequeretur æterna damnatio.

Auicula sedens in arbore, quocunque libet se credit posse euolare: tamen priusquam ^{in arbore} _{comparatio.} inde euolauerit, eam plærunque sagittæ ictus prosternit. Sic & tu longa vitæ tempora tibi promittis, & mirabilia facere disponis: & tamen nescis, an viues toto hoc die, an subitanæ mors præueniet te, si ^{Craftinus} _{dies incertus,} hodie qualis es noscens, cras qualis futurus es nescis, cras est dies ^{tus.} incertus, & qui scis an craftinum habebis? si hodie non es paratus, quomodo cras eris? qui non est hodie, cras minus aptus erit. Forsitan diem hodiernum, Deus vitæ tuæ constituit terminum: qui certè præteriri non potest, quod si ita est, quo modo securus es? quo modo non disponis domui tuæ, quia morieris tu, & non ^{4. Reg. 20.} viues? Nonne vides vitæ tuæ præteritæ inutilitatem, bonorum omnium vacuitatem, tēn- ^{Amisso} porum amissorum preciositatem, operum com- ^{temporis.} missorum prauitatem, denique totam ferè præteritam ætatem tuam: annorum, dierum, & singulorum pœnè momentorum tibi oppositam, & in omne peccatum impensam? Si in horam ad Deum conuerti distuleris, forsitan æ-

Iudicium
Dei particu-
lare.

Iudex me-
tuendus.

Iudicium
humanum.
Similitudo.

Iudicij di-
uini & hu-
manitatem
præposterus.

terna damnatione multaberis, comparendum enim tibi est ante tribunal Dei, ante conspectum iudicis districtissimi: quem toties offendisti, & cum impiis Iudæis sæpius crucifixisti: dum peccata, quæ eum ad crucem adegerunt, sæpius iterasti, subterfugere non potes, ad terribile Dei iudicium te sistes, idque forsan hoc ipso die: ubi de omnibus hic per te operatis rationem redes. Quid dices, aut quid facies, dum nil boni perferes ante tantum iudicem? O quam metuendus tibi est iudex iste: cuius præsentia est impræuisibilis, potentia infallibilis, iustitia inflexibilis, & iracundia implacabilis?

Cogita, quo modo timeres, si pro certo aliquis tibi annunciat, quod magnus quispiam iudex te viuum exurere vellet: his auditis si tibi liberum esset unius diei spatium, nihil relinqueres intentatum: omnes iudicis amicos ambires, quorum intercessione euadere sperares: omnem denique moueres lapidem, ut districtam illam euaderes sententiam: tantum tibi sufficeret viuere, tametsi pro salute tua omnia deberes expendere. Tecum etiam sollicita mente volatares, quid tibi posset obiici, & quid obiectionibus illis responderes, ne forte iudici quoquo modo noxius appaeres. Sed quare haec faceres? quia certe ibi non dubitares, hic autem dubitas? o miser & præposteræ fidei homuncio, homini plus credis quam Deo, qui creator est hominis? poenam perpetuam minatur Deus, & negligis: poenam temporalem minatur iudex terrenus, &

POENITENTIAM.

5

& contremiscis? sed quis, aut quid ipse est?
nimirum mox futurus post hominem vermis,
post vermem fætor & horror. Nunc autem
dum non coram homine, sed coram tuo com-
parendum est creatore: & de animæ tuæ æter-
na damnatione sententiam es auditurus, quo
modo esse potes securus? quo modo adhuc
voluptatibus tuis indulges, nec immutabilem
districti iudicis sententiam times? Si confun-
deris & erubescis ad iudicium hominis & pul-
ueris, quid facturus es ad iudicium Condito-
ris? Humani iudicii sententia reuocari potest,
hæc verò irreuocabilis est, districto illi iudicii
recogitabis omnes annos tuos in amaritudine
animæ tuæ: ob plurima eaque grauissima tua
in eum peccata, dæmonibus tradet te rapien-
dum ad inferni supplicia. Quis postea te iis
auferet? quis te liberabit à descendantibus in
lacum? certè in inferno nulla est redemptio.

Irreocabili-
lis sententia
Dei.
Esa. 38.

At dixeris, Benignus est & misericors Do-
minus: qui per prophetam suum promisit di-
cens, Quacunque hora ingemuerit peccator,
omnium iniquitatum eius non recordabor. R.
Verum quidem hoc esse fateor, frater charis-
sime, quòd etiam benignior & misericordior
est Dominus Deus quam creditur: & quòd
vnicuique parcit ad se in tempore opportuno
redeungi: sed qui pœnitenti tantam veniam
spopondit, peccanti crastinum non promisit.
Nonne ergate satis benignus & misericors fuit,
qui tantas iniurias, tanto tempore, tam pati-
enter abs te tolerauit, & solita sua clementia
pœnitendi tibi spatium indulxit? Magna omni-

Ezech. 33.
Misericor-
dia Dei
q[ua]nta.
Misericor-
dia Dei er-
ga peccato-
rem.

Augustinus
lib. 2. de
symbolo.
Iudex ille
nec gratia,
præuenie-
tur, nec pe-
cunia flecta-
tur, nec pe-

cunia cor-
rumpetur,
nec satisfa-
ctione, vel
pecunia mi-
tigabitur.
Tardat Deus
ferire.
Esa. 14.

Deus gra-
uiter punit
non reuer-
tentem.

Notandum.
In toleran-
dis malis
hominibus
summa Dei
prædicatur
patientia,
quod tardus
procedit ad
supplicium.
Rom. 2.
Animam
exponere
periculo.
Qui tili ad
se conuerso
promittit
regnum,
idem tibi
obstinato
minatur
pœnam.

no erga te est Dei misericordia, ad pœnitentiam expectatio, nam peccantem angelum omnino non expectauit: sed in momento, in nictu oculi è cælo præcipitauit. Adam quoque peccantem non distulit, sed protinus è paradiſo voluptatis expulit. Te verò multos annos expectauit, dissimulauit, sustinuit, tradauit ferire, paratus ignoscere, sed hoc noueris, quòd sicut benignus est in tolerando, ita iustus est in puniendo: & quem ut conuertatur expectat, non conuersum durius damnat. Diuina seueritas eò acriùs punit, quòd diutius peccantem pertulit, tantò sequitur districtior sententia, quanto peccanti maior est prorogata patientia: & plerumque iusto Dei iudicio moriens obliuiscitur sui, qui dum viueret oblitus fuerat Dei, qualis autem ad conspectum districti iudicis peruenit, cui non vacat deflere quod fecit?

Itaque frater charissime periculosum tibi est pro agenda pœnitentia, mortis expectare tempora: & te posse quidem mori in peccato existimare, tamen à peccato non cessare: & in eo statu esse, in quo si te, vt sæpe accidit, subitanea mors oppimeret, anima tua in æternum periret: & pro tantillo tempore, quod ad viuendum tibi datum est, vnicam animam tuam, quæ charior tibi esse debet toto mundo, æternæ damnationis frustra exponere periculo.

QVAM